

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Sosiaalipsykologian laitos	
Tekijä-Författare-Author Talala, Kirsi Marjaana			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Työn psykososiaaliset tekijät ja mielenterveys			
Oppiaine-Läroämne-Subject Sosiaalipsykologia			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2003-02-03	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 75 + 21
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tiivistelmä - Referat Tutkimuksen päätarkoituksena oli selvittää, ovatko psykososiaaliset työtekijät työn vaativuus ja hallinta sekä organisaation relationaalinen ja proseduaalinen oikeudenmukaisuus yhteydessä mielenterveyden oireiluun. Lisäksi selvitettiin sosiaalisen tuen ja vaikeiden elämäntapahtumien yhteyttä mielenterveyden oireiluun sekä sitä, vaikuttavatko nämä tekijät psykososiaalisten työtekijöiden ja mielenterveyden yhteyteen. Vakioituina taustatekijöinä olivat ikä, siviilisääty, ammattiasema, kotitalouden tulot, haittaava pitkäaikaissairaus ja vaikeat lapsuuden tapahtumat. Mielenterveyden mittarina oli Goldbergin (1972) kehittämä itseraportoidun koetun mielenterveyden mittari GHQ-12 (General Health Questionnaire). Mittari soveltuu akuutin, lievän, ahdistus- ja masennustyyppisen mielenterveyden oireilun mittaamiseen. Käytettynä teoreettisena lähtökohtana olivat Warrin (1987) kuvaamat mielenterveyteen vaikuttavat psykososiaaliset ympäristötekijät sekä Karasekin (1979) työn vaatimukset - työn hallinta -malli (job control - job demand -model). Organisaation oikeudenmukaisuuden tarkastelussa käytettiin relationaalisen ja proseduaalisen oikeudenmukaisuuden ulottuvuuksia (Elovainio ym. 2002). Käytetty aineisto oli Helsingin kaupungin työntekijöitä koskevasta tutkimusprojektista. Kyseinen tutkimus (Helsinki Health Study) selvittää kaupungin palveluksessa olevien 40 vuotta täyttäneiden työntekijöiden terveydentilaa ja hyvinvointia. Tämä tutkimus tehtiin vuoden 2001 kyselytutkimusaineistosta (N 3065). Tutkimuksessa käytettiin kvantitatiivisia tilastollisia menetelmiä. Käytetty tilasto-ohjelma oli SPSS-10.0 ohjelma. Monimuuttuja-analyysina käytettiin logistista regressioanalyysia. Tutkimuksessa mielenterveydeltään oireilevia oli naisista 25 % ja miehistä 24 %. Naisilla psykososiaalisista työtekijöistä työn vaativuus ja vähäinen proseduaalinen oikeudenmukaisuus olivat merkittävimmät tekijät yhteydessä mielenterveyteen. Vähäinen sosiaalinen tuki ja vaikeat elämäntapahtumat olivat työn ulkopuolisina tekijöinä merkittäviä riskitekijöitä. Miehillä työn vaativuus ja vähäinen relationaalinen oikeudenmukaisuus olivat tärkeimmät tekijät yhteydessä mielenterveyden oireiluun sekä vähäinen sosiaalinen tuki ja vaikeat elämäntapahtumat työn ulkopuolisina tekijöinä. Psykososiaaliset työtekijät olivat tässä tutkimusasetelmassa sosiaalisesta tuesta ja vaikeista elämäntapahtumista pääosin riippumattomia tekijöitä.</p>			
<p>Avainsanat-Nyckelord-Keywords</p> <p>Mielenterveys</p> <p>GHQ-12</p> <p>työ - vaatimukset</p> <p>työ - hallinta</p> <p>organisaatio - oikeudenmukaisuus</p> <p>tuki - sosiaalinen</p> <p>vaikeat elämäntapahtumat</p>			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			